

A favur da la qualidad da la cuntrada

Projects regionalis per contribuziuns federalas

■ (cc) **Ilis purs grischuns duain pudair profitar a partir da l'onn 2014 da novas contribuziuns federalas a favur da la qualidad da la cuntrada. Sin iniziativa dal chantun e da l'Unìun purila grischuna vegnan elavurads projects regionalis per mantegnair e promover las cuntradas cultivadas. Ilis projects vegnan acumpagnads d'ina gruppia directiva ch'è vegnida nominada da la regenza.** Cun la politica agrara 2014–2017 vegn sviluppà vinavant il sistem dals pajaments directes da la confederaziun. Prendids en mira vegnan in pli grond effect ed in pli gronda efficacità. I vegnan stgaffids instruments da pajaments directes che pon vegnir duvrads cun cleras finamiras e prestaziuns. In nov instrument per mantegnair, promover e sviluppar vinavant las cuntradas cultivadas multifaras èn contribuziuns a favur da la qualidad da la cuntrada. Latiers tutgan per exempel cuntradas da terrassas, chastagners, curtins da pumera u sistems da sauar. Il chantun Grischun ha collavurà tar l'elavuraziun da quest nov instrument sin plaun federal e prepara ussa la via, uschia ch'ìls purs grischuns pon profitar gia dal cumenzament da contribuziuns a favur da la qualidad da la cuntrada.

La regenza ha approvà in concept per realisar la mesira da la qualidad da la cuntrada en il Grischun. La finamira è d'elavurar quest onn projects regionalis che pon vegnir inoltrads il cumenzament da l'onn 2014 a la confederaziun per la permissiun. Cunquai ch'ì sa tracta tar las contribuziuns a favur da la qualidad da la cuntrada d'ina mesira dal pajament direct regionalisada, sto quella vegnir planisada e realisada tras instituziuns responsablas regionalas. Il concept persequitescha in princip d'organizaziun cun plirs stgalims ch'è francà en las regiuns.

Las lavurs en las regiuns vegnan acumpagnadas e coordinadas d'ina gruppia directiva dal chantun sut la direziun da l'uffizi d'agricultura e da geoinformaziun. La gruppia directiva è responsabla per las lavurs preliminaras, nua ch'ì vegnan fundadas gruppas da project. Quellas vegnan da lur vart subordinadas a las instituziuns responsablas regionalas che pon per exempel consistier da represchentants d'uniuns purilas, da parcs e da corporaziuns regionalas. Cun las puras ed ilis purs vegnan las prestaziuns la finala regladas en contracts ed indemnisadas tras contribuziuns a favur da la qualidad da la cuntrada a partir da la fin da l'onn 2014.

Var 12 milliuns francs per onn

Per il cumenzament da la mesira da la qualidad da la cuntrada en il Grischun ha la regenza deliberà ina contribuziun chantunala da 474 000 francs. La confederaziun sa participescha cun 790 000 francs. Las contribuziuns futuras als manaschis purils per la qualidad da la cuntrada vegnan surpigliadas a 90 per tschient da la confederaziun ed a 10 per tschient dal chantun. I vegn quintà cun ina summa da contribuziuns annuala a favur da l'agricultura grischuna da tut en tut var 12 milliuns francs.

Tras ilis projects vegnan mantegnidas e promovidas las cuntradas cultivadas multifaras cun lur particularitads regionalas specificas en il chantun. Ilis projects vegnan lantschads en las regiuns cun la cooperaziun democratica da tut las persunas pertutgadas. Puras e purs, la populaziun sco era represchentants e represchentants da secturs locals impurtants (guaud, chatscha e pestga, planisaziun dal territori, turissem e.u.v.) vegnan integrads en l'elavuraziun. Il concept general sur l'entir chantun promovia la finala il barat tranter las regiuns ed il niz da sinergias.

Sin iniziativa dal chantun e da l'Unìun purila grischuna vegnan elavurads projects regionalis per mantegnair e promover las cuntradas cultivadas. FOTO N. SIMMEN